

- **Eerste stadsarchivaris in Tielt**
- **In memoriam: Marc Verpoorten**
- **Met pensioen: Wouter Steenhaut**

Hannes Vanhauwaert eerste stadsarchivaris in Tielt

In februari 2009 startte Hannes Vanhauwaert als stadsarchivaris in Tielt. Hij is licentiaat moderne geschiedenis (KUL) en ook master

in de Archivistiek en Hedendaags Erfgoedbeheer. Hij was voordien actief als adjunct-archivaris bij de Provinciale Archiefdienst en archiefbeheerder bij de Welzijnsband Meetjesland, een vereniging van OCMW's. Met ingang van 1 oktober 2009 ging hij ook aan de slag bij OCMW Tielt, waarmee het stadsbestuur een samenwerkingsovereenkomst afsloot. Hannes is ook lid van de werkgroep lokaal Overheidsarchief van de WVBAD.

De tewerkstelling van een stadsarchivaris is nieuw in Tielt en kwam er nadat de volledige site van het stadhuis werd gerenoveerd. Een gloednieuwe archiefbewaarplaats en een nieuwe leeszaal werden voorzien in een nieuwe zijvleugel. Naast het opstarten van een publiekswerking in de leeszaal, staat het volledige scala van archiefbeheer op de agenda van de archivaris. De recente archiefbestanden zijn aangegroeid tot grote proporties, zodat vooreerst selectie en schoning van dossiers in afspraak met de diensten zich opdringt. Maar ook de inventarisatie, digitalisatie, herverpakking, restauratie, valorisatie en digitaal archiefbeheer staan boven op de prioriteitenlijst. Bij het OCMW Tielt is naast de selectie, inventarisatie en valorisatie van de overgedragen statische archieven van de verschillende rechtsvoorgangers, ook een efficiënt beheer over de semi-dynamische archiefbestanden bij de OCMW-diensten gewenst.

Contact: archivaris@tielt.be

In memoriam Marc Verpoorten (1945-2009)

Op 14 december 2009 overleed Marc Verpoorten te Vlezenbeek, na een bijzonder moedig gedragen ziekte. Met diepe droefheid,

maar ook met uitzonderlijk veel respect en dankbaarheid blikken wij terug op de levensloop van de oud-hoofdbibliothecaris van de Vrije Universiteit Brussel.

Marc Verpoorten werd op 17 juli 1945 geboren te Brugge. Na zijn studies scheikunde aan de VUB maakte hij in 1968 deel uit van de eerste promotie chemici, met grote onderscheiding. Kort daarna werd hij assistent Natuurkunde tot hij in 1972 wetenschappelijk medewerker aan de Universiteitsbibliotheek werd. In de periode 1972-1977 ontwikkelde Marc Verpoorten samen met een team de eerste versie van Vubis. In 1977 stapte hij over naar Interactive Systems waar hij tot 1981 werkzaam was. In 1982 volgde de benoeming tot hoofdbibliothecaris van de Technische Universiteit Eindhoven, waar Vubis in gebruik genomen werd en een VUB/TUE samenwerkingsakkoord werd gesloten om een meer geavanceerde versie te ontwikkelen. Medio 1987 verliet Marc Verpoorten de TUE en richtte de firma Odis op vanwege de sterk toenemende interesse voor Vubis. Odis werd heel snel marktleider in België en Nederland. Eind 1994 werd de commercialisering van Vubis overgenomen door het Canadese Geac. In 1998 werd Marc aangesteld als hoofdbibliothecaris van de Vrije Universiteit Brussel. Die functie bekleedde hij tot 31 december 2002. Van 2003 tot 2006 was hij nog halftijds verbonden aan de Universiteitsbibliotheek met als bijzondere opdracht de "Uitbouw

van het Systeembureau van de Universiteitsbibliotheek". Op 1 februari 2006 ging hij met pensioen.

Marc Verpoorten hield van het leven, en genoot er met volle teugen van. Dat heeft hij steeds gedaan met een uitzonderlijk grote inzet, of het nu werken of ontspanning betrof. Ook na de pensionering bleef Marc verder ontwikkelingen schrijven voor Vubis. Hij bezat de juiste ingesteldheid om zijn universiteit te laten stralen. Daardoor is Vubis niet alleen gekend in de VUB. Vubis-software wordt tot op heden wereldwijd gebruikt in meer dan 400 bibliotheken.

Marc Verpoorten nam snel beslissingen. De juiste beslissingen. Dat bracht hem ver. Tot in Kenia, waar Vubis nu ook gebruikt wordt. Overal werd en wordt Marc Verpoorten gewaardeerd om zijn kennis, inzet en verwezenlijkingen. Hij was een gedreven bezieler. Hij nam graag de leiding en deed dat uitmuntend. Hij vertelde tijdens zijn afscheidsrede, ter gelegenheid van zijn pensionering, dat hij geen dag tegen zijn zin was komen werken. Problemen waren er om opgelost te worden. Bovenal herinnert iedereen die zijn pad kruiste de innemende vriendelijkheid van Marc Verpoorten.

*Patrick Vanouplines, hoofdbibliothecaris
Universiteitsbibliotheek Vrije Universiteit Brussel*

In de jaren zeventig droomden Herman Balthazar en Wouter Steenhaut van een alomvattend wetenschappelijk Instituut voor Sociale Geschiedenis, in navolging van het Amsterdams Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis en van het vooroorlogs Nationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis, dat in 1937 door de socialistische verzekeringsmaatschappij La Prévoyance Sociale-De Sociale Voorzorg in Brussel was opgericht. In het verzuilde Vlaanderen van toen was dat een wensdroom. Vanuit het Seminarie voor Nieuwste Geschiedenis stichtten ze in 1980 op basis van het kleine BSP-archief de onafhankelijke wetenschappelijke vzw Archief en Museum van de Socialistische Arbeidersbeweging. In 1984 werd Wouter Steenhaut de eerste directeur. In de eerste jaren was het dikwijls vechten tegen de onverschilligheid van de linkse bewegingen t.o.v. hun eigen historisch erfgoed. Samen met de drie andere privaatrechtelijke archief- en documentatiecentra vulde Amsab een zwart gat op in de Vlaamse archivalische wereld voor privaatrechtelijk erfgoed van het middenveld. Onder impuls van Wouter Steenhaut werd het werkgebied van Amsab gestadig uitgebreid. Van het erfgoedcentrum van de socialistische zuil werd Amsab een veelkleurig centrum, waar allerlei progressieve en sociaal-emancipatorische organisaties en bewegingen hun erfgoed onderbrachten. In 1999 werd het hierdoor noodzakelijk de oorspronkelijke benaming te veranderen in Amsab-Instituut voor Sociale Geschiedenis, waardoor ook de wetenschappelijke onafhankelijkheid nog meer werd beklemtoond. In zijn zoektocht naar archieven boekte Wouter een onverwacht succes toen hij samen met Michel Vermote in 1992 de verloren gewaande archieven van het Nationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis terugvond in het Geheim Staatsarchief in Moskou.

Wouter Steenhaut kreeg verschillende (wetenschappelijke) onderscheidingen: de prijs voor geschiedenis van de provincie Oost-Vlaanderen (1971), Prijs Professor Jan Dhondt (1971), de prijs van de Camille Huysmansstichting (1989) en de prijs Cultureel Erfgoed van de Vlaamse Gemeenschap (2008).

Uit hoofde van zijn directiefunctie was hij actief in tal van verenigingen zoals voorzitter en afgevaardigd bestuurder van vzw Archiefbank Vlaanderen, ondervoorzitter van vzw Odis-databank van intermediaire structuren, lid van de FWO-Commissie Fonds Max-Wildiers, lid van de Raad van Bestuur van de Catalogus van de Gentse Wetenschappelijke Bibliotheken, lid van de Werkgroep Museum van de Vlaamse Sociale Strijd van het Provinciebestuur Oost-Vlaanderen, lid/commissaris van de International Council of Archives- Section Parliament/Political Parties. Gedurende enkele jaren (1997-2002) was hij ook secretaris-generaal van de International Association of Labour History Institutions (IALHI), een internationale vereniging van gelijkaardige instituten.

Paule Verbruggen

Pensioen Wouter Steenhaut

Met de verhandeling Stakingen te Gent 1872-1902 behaalde Wouter Steenhaut (°1947) in 1970 het diploma van licentiaat geschiedenis aan de Universiteit Gent. Na enkele tijdelijke lesopdrachten in het middelbaar onderwijs werd hij in 1973 wetenschappelijk navorser aan het Navorsings- en Studiecetrum voor de Geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog, het huidige SOMA. In het daaropvolgende jaar verhuisde hij naar de Universiteit Gent, waar hij assistent werd in de Nieuwste Geschiedenis bij prof. dr. Herman Balthazar. In zijn vrije tijd werd hij als vrijwilliger verantwoordelijk voor het BSP-archief Gent-Eeklo, dat toen gevestigd was in het huidige Kunstencentrum Vooruit. In 1983 promoveerde hij tot doctor in de geschiedenis met het proefschrift De Unie van Hand-en Geestesarbeiders. Een onderzoek naar het optreden van de vakbonden in de bezettingsjaren (1940-1944). Hij publiceerde inventarissen, bibliografieën en tal van bijdragen over de socialistische en syndicale beweging, Hendrik De Man, en de Tweede Wereldoorlog.

